

**Protokół kontroli problemowej w zakresie eksploatacji Systemu Informatycznego
dedykowanego dla Jednostek Organizacyjnych Pomocy Społecznej
przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Obrazowie.**

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie jest jednostką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Radzie Gminy. Jednostka ma swoją siedzibę w budynku po adresem Obrazów 121; 27-641 Obrazów. Pełniącą funkcję p.o. Kierownika jednostki jest Pani Anna Biernat. Jednostka posiada własny NIP: 864-15-45-677 oraz REGON: 830249984 (zał. nr 1). Wójtem Gminy Obrazów jest Pan Krzysztof Tworek.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;

Michał Siwierski – kierujący kontrolą – Koordynator Wieloosobowego Stanowiska ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych, na podstawie upoważnienia nr 541/2016 z dnia 21.VI.2016 r. (nr legitymacji służbowej – 10);

Grzegorz Trapcia – starszy inspektor wojewódzki, pracownik Wieloosobowego Stanowiska ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych, na podstawie upoważnienia nr 542/2016 z dnia 21.VI.2016 r. (nr legitymacji służbowej – 24);

Działający na podstawie art. 22 ust. 13 oraz art. 126 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015, poz. 163) oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543).

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 24 czerwca 2016 roku i wpisano do książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej pod pozycją nr 12.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą;

Przedmiotem niniejszej kontroli był sposób *eksploatacji Systemu Informatycznego używanego przez Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej województwa świętokrzyskiego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Obrazowie*, a w szczególności:

1. Systematyczność wprowadzania danych do Systemu oraz kompletność przekazywanych danych i sprawozdań na poziom Wojewody i Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;
2. Stopień przygotowania pracowników Ośrodka do obsługi Systemu oraz stopień zaawansowania jego eksploatacji w kontekście realizacji bieżących zadań jednostki;
3. Ocena poprawności konfiguracji Systemu oraz stabilności jego działania.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

W skład Gminy Obrazów wchodzi 16 sołectw, które zamieszkuje obecnie ok. 6 500 mieszkańców. W Ośrodku Pomocy Społecznej obecnie zatrudnionych jest 11 osób, w tym: kierownik, księgowa, pracownik ds. świadczeń rodzinnych, referent obsługujący również fundusz alimentacyjny, czterech pracowników socjalnych, dwóch pracowników obsługujących świadczenie wychowawcze oraz opiekunka specjalistyczna dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ad 1. Analiza danych pochodzących ze zbiorów centralnych dostępna w Centralnej Aplikacji Statystycznej wykazała, iż Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie we wszystkich kwartałach badanego okresu osiągnął wymagany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej próg zgodności danych informatycznych w odniesieniu do danych sporządzanych ręcznie. Informacja na temat poziomu realizacji świadczeń oraz zgodności wszystkich kwartałów w badanym przez kontrolujących okresie przedstawia się następująco:

9
JK

J

ROK	KWARTAŁ	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ REALIZOWANYCH W POMOST STD (NARASTAJĄCO)	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ WG SPRAWOZDAŃ BUDŻETOWYCH RB-28S (NARASTAJĄCO)	PROCENT ZGODNOŚCI ZREALIZOWANYCH ŚWIADCZEŃ W KWARTALE
2015	I	152 893,50 zł	144 635,30 zł	105 %
2015	II	317 098,48 zł	307 794,22 zł	100 %
2015	III	442 867,98 zł	429 034,39 zł	103 %
2015	IV	669 349,38 zł	658 515,00 zł	98 %
2016	I	161 164,13 zł	159 058,99 zł	101 %

Zdecydowaną większość wymaganych przez Wydział Polityki Społecznej sprawozdań w postaci elektronicznej, zarówno resortowych (MPiPS-03-P, MPIPS-03-R, MPIPS-05, MK1/MK2, DOŻYWIANIE, PRZEMOC, SKL-ZDR, SKL-EMRENT) jak i jednorazowych – przekazywano terminowo. W toku kontroli ustalono, iż na łączną liczbę 131 sprawozdań wymaganych w okresie objętym kontrolą OPS w Obrazowie, dwa z nich (1,5 % ogółu sprawozdań) przekazał z opóźnieniem. Były to sprawozdania jednorazowe:

- 1) PS.I.RZ-9(2017)/16 – Projekt budżetu państwa na 2017 r. Zasiłki z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne świadczenie z funduszu alimentacyjnego, świadczenie wychowawcze oraz zasiłek dla opiekuna; termin: 27.V.2016 r.; przekazane: 1.VI.2016 r.; 5 dni opóźnienia;
- 2) PS.VII.WIGOR-Senior.2015 – Planowane wsparcie seniorów (osób w wieku 60+ nieaktywnych zawodowo) poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior-WIGOR” i Klubów „Senior-WIGOR”; termin: 23.IV.2016 r.; przekazane: 24.IV.2016 r.; 1 dzień opóźnienia.

Ad 2. Pracownicy socjalni wprowadzają dane dotyczące rodzin, wniosków, wywiadów, opracowują decyzję oraz generują listy wypłat. Kierownik jednostki odpowiedzialny jest za generowanie sprawozdań z systemu.

System dziedziny Helios został podłączony do Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego Emp@tia w dniu: 15.04.2014 r. W Ośrodku została utworzona przez Administratora Wojewódzkiego rola Administratora Lokalnego dla pana Rafała Krawca. Korzystając z nadanego uprawnienia Administrator Lokalny zarejestrował 7 użytkowników (z których 1 jest obecnie nieaktywny). Do chwili obecnej 6 pracowników otrzymało następujące uprawnienia: 4 osoby PIU-Pomoc Społeczna (Portal Informacyjno-Usługowy Emp@tia), 4 osoby w zakresie OTM_USER (obsługi terminala mobilnego), 2 pracowników w zakresie PIU Świadczenia

g
Jiu

J

Rodzinne oraz w zakresie czytelnika PIU-Fundusz Alimentacyjny. Podczas oględzin Systemu dziedzicowego stwierdzono, iż komunikuje się on z Centralną Bazą Beneficjenta (CBB). W roku 2015 system zainstalowany w OPS Obrazów wysłał bądź odebrał z CBB 93 666 komunikatów (zał. Nr 2). W roku 2016, do dnia kontroli, system wysłał bądź odebrał 52 792 takich komunikatów (zał. Nr 3).

W Centralnej Aplikacji Statystycznej Urząd Gminy oraz OPS w Obrazowie zarejestrowały 11 kont użytkowników (zał. Nr 4):

Identyfikator	Imię	Nazwisko	Obszar
ANETAPS	Aneta	Piwowska-Skrok	OP-3
ANNAKA	Anna	Koszelak-Adamczak	PS
EJUDA	Ewelina Monika	Juda	KDR
EWAB	Ewa	Brudz	KDR, SR, FA
EWAST	Ewa	Statuch	PS
EWAZOL	Ewa	Żołnowska	KDR, SR, FA
JOANNAKOL	Joanna	Kołacz	PS
JUSTYNAM	Justyna	Marzec	KDR, SR, FA
MARTAPAC	Marta	Paciura	PS
OPSOBRAZOW	Anna	Biernat	PS, KDR, FA, WRiSPZ
PAULINAS	Paulina	Sędrowicz	PS, KDR, FA, WRiSPZ, OP-3

W trakcie kontroli, zespół kontrolny wygenerował za pośrednictwem systemu Pomost Std. sprawozdanie MPiPS-03R za I-XII 2015 r. Po porównaniu danych z wygenerowanego sprawozdania z jego wersją elektroniczną w Statystycznej Aplikacji Centralnej przesłaną na poziom Wydziału Polityki Społecznej w dniu 22 stycznia 2016 r. ustalono, iż dane zawarte w sprawozdaniach nie zachowują wysokiego stopnia zgodności (zał. Nr 5):

- Dział 2A. *Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom*; wiersz 1: *Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi*; wartości we wszystkich kolumnach w/w wiersza, w wersji przesłanej za pośrednictwem SAC są trzykrotnie większe niż w wersji sprawozdania wygenerowanej bezpośrednio z systemu Helios. Taka różnica sugeruje, iż nie wszystkie decyzje zostały wprowadzone do systemu;
- Dział 2B. *Udzielone świadczenia – zadania własne gmin*; wiersz 16: *Schronienie*; wartość we wszystkich kolumnach w/w wiersza, w wersji przesłanej za pośrednictwem SAC są około trzykrotnie większe niż w wersji sprawozdania wygenerowanej bezpośrednio

9 Jm

J

z systemu Helios. Taka różnica sugeruje, iż nie wszystkie świadczenia/decyzje zostały wprowadzone do systemu;

- Dział 2B. *Udzielone świadczenia – zadania własne gmin*; wiersz 20: *Usługi opiekuńcze – Ogółem*; wartość dotyczące liczby osób, którym przyznano świadczenia oraz liczba samych świadczeń jest równa w obydwu wersjach sprawozdania, jednak kwota świadczeń w sprawozdaniu przesłanym na poziom województwa jest ponad dwukrotnie wyższa od tej ze sprawozdania wygenerowanego bezpośrednio z systemu Helios;
- Dział 2B. *Udzielone świadczenia – zadania własne gmin*; wiersz 21: *w tym: specjalistyczne*; wiersz zawiera dane w wersji przesłanej na poziom województwa, w wersji wygenerowanej bezpośrednio z systemu Helios wiersz zawiera dane zerowe;
- Dział 2B. *Udzielone świadczenia – zadania własne gmin*; wiersz 38: *w tym: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej*; niezgodna jest liczba świadczeń.

Jak wynika z analizy przeprowadzonej podczas kontroli oraz wyjaśnień p.o. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Anny Biernat (zał. Nr 6) większość błędów spowodowane było omyłkowym przypisaniem w aplikacji niewłaściwego kodu świadczenia do poszczególnych decyzji. Wyjątkiem jest błąd w dziale 2B wiersz 20 wynikający z braku zastosowania się osoby przekazującej sprawozdanie do *Objaśnień do sporządzenia sprawozdania na formularzu MPIPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach* opracowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Na podstawie analizy sprawozdania ustalono, iż w systemie realizowane są wszystkie rodzaje świadczeń.

Ogółem OPS w Obrazowie w okresie objętym kontrolą wprowadził do systemu:

- 1 085 wniosków (w tym 217 w 2016 roku);
- 846 wywiadów (w tym 203 w 2016 roku);
- 1122 decyzje (w tym 281 w 2016 roku);
- 212 listy wypłat (w tym 57 w 2016 roku).

Ad 3. Ośrodek Pomocy Społeczny w Obrazowie używa homologowanego oprogramowania Helios – pomoc społeczna autorstwa firmy INFO-R Sp. Jawna (Świadectwo homologacji o numerze 7/1.2/PS/O/2005 wydane 1 stycznia 2005 roku dla systemu informatycznego „HELIOS” wersja O-1.2-1-20). Oprogramowanie HELIOS posiada świadectwa zgodności z aktualnym Opisem Systemu dla pomocy społecznej wydane 6 kwietnia 2016 r. przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o numerze 1/1.04/PS/G/2016 na poziom organizacyjny GMINA.

Obsługa informatyczna Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrazowie, w okresie poddanym kontroli, prowadzona była przez Pana Rafała Krawca na podstawie umowy zlecenia nr 2/2015 zawartej w dniu 2. I.2015 na okres 2.I.2015-31.XII.2015.

Na podstawie analizy oprogramowania stwierdzono, iż wykonawca obsługi serwisowej jako ostatnią wykonał aktualizację Systemu oznaczoną numerem G-1.04-4-04 nr kompilacji 178, zainstalowano wersję słowników centralnych nr 62 (zał. nr 7).

Pracę programu dostosowano do potrzeb Ośrodka poprzez uzupełnienie przez administratora Systemu odpowiednich wartości w słownikach lokalnych. Oprogramowanie nie działa jednak stabilnie. Podczas generowania sprawozdania MPIPS-03 bezpośrednio z systemu, doszło dwukrotnie do zawieszenia oprogramowania HELIOS (komunikat „brak odpowiedzi”). Konieczne było zrestartowanie oprogramowania. Ponadto po wygenerowaniu sprawozdania nie jest możliwe wyświetlenie jego wypełnionego formularza w formie możliwej do wydruku. Prawdopodobną przyczyną jest brak oprogramowania otwierającego generowany format, bądź brak skojarzenia generowanego pliku z aplikacją otwierającą pliki danego formatu. Powyższe próby przeprowadzono na trzech jednostkach centralnych należących do pracowników OPS w Obrazowie.

Baza danych jednostki jest codziennie archiwizowana w wersji elektronicznej, a raz w miesiącu jest zgrywana na płytę CD.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie używa homologowanej wersji oprogramowania;
2. System Informatyczny jest zaktualizowany do najnowszej wersji opublikowanej przez producenta oprogramowania na stronach www w ramach udostępnianego serwisu;
3. Oprogramowanie Helios nie działa stabilnie;
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie osiągnął zakładaną 90 % zgodność danych informatycznych w porównaniu do danych sporządzanych ręcznie we wszystkich kwartałach badanego okresu;
5. Dwa ze 131 (1,5 % ogółu) sprawozdań przekazano w postaci elektronicznej do Wydziału Polityki Społecznej z naruszeniem obowiązującego terminu;
6. Sprawozdanie MPIPS-03 R przesłane na poziom wojewody za pośrednictwem SAC nie zachowuje wysokiego stopnia zgodności ze sprawozdaniem wygenerowanym bezpośrednio z oprogramowania HELIOS za tożsamy okres;
7. System Informatyczny jest w pełnym stopniu wykorzystywany w bieżącej pracy Ośrodka. W systemie realizowane są wszystkie rodzaje świadczeń;
8. Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadza archiwizację bazy danych codziennie archiwizowana w wersji elektronicznej, a raz w miesiącu jest zgrywana na płytę CD.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

1. Sprawdzenie sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem;
2. Sprawozdania dotyczącego zbiorów centralnych za rok 2015 oraz I kwartał 2016 roku;
3. Porównania elementów sprawozdania MPiPS-03 za 2015 r. w wersji przesłanej do Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z wersją wygenerowaną bezpośrednio z systemu informatycznego;
4. Rozmowę z p. o. Kierownika OPS – Panią Anną Biernat.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 w związku z § 16 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543) Kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole – w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu – do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ponadto zgodnie z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia Kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo do odmowy podpisania protokołu – z podaniem w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania – pisemnych wyjaśnień przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi otrzymuje wójt gminy, drugi natomiast włącza się do akt kontroli.

Kielce, dnia 15.07.2016

Protokół podpisano:

Ze strony prowadzących kontrolę

Michał Siwierski

Michał Siwierski

Grzegorz Trapcia

Grzegorz Trapcia

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Mariusz Pasek
Mariusz Pasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Obrazów
Gowarczów, dnia 18.07.2016

Ze strony kontrolowanych

p.o. Kierownik OPS

w Obrazowie

p.o. KIEROWNIKA
Ośrodka Pomocy Społecznej

Anna Biernat

OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ

Obrazów 121

27-641 Obrazów, woj. świętokrzyski
tel./fax 15 836 51 50